

тро, але підвищена увага та консолідовані зусилля держави і громадянського суспільства вже дають видимий результат.

1. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>;
2. Указ Президента України від 21 вересня 2020 року № 398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398/2020#Text>;
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2021 р. № 145 Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2021-%D0%BF#Text>;
4. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text>;
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF#Text>;
6. Кримінальний Кодекс України - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n1669>;
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1145 «Про поширення експериментального проекту із створення “єдиного входу” опрацювання звернень громадян та запитів на публічну інформацію на опрацювання звернень та повідомлень про/або від осіб, які постраждали від торгівлі людьми, домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або про загрозу вчинення такого насильства» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1145-2019-%D0%BF#Text>

Людмила Добробог

професор кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРАВ ЖІНКАМИ В УКРАЇНІ

Експерти всього світу звертають увагу на взаємозв'язок зміни законодавства і їх вплив на положенні жінок. Тому що жінка за своєю природою в суспільстві несе особливе навантаження, тобто репродуктивне. Для того, щоб жінка реалізувала себе в політиці необхідний захист на рівні законодавства, а саме в сфері конституційного, трудового, майнового та сімейного права. Критерії політичної активності жінок у світі, і зокрема в Україні безпосередньо пов'язані з заробітною платною, особистим бізнесом, пенсійним забезпеченням, свободою пересування, браком (заміжжям), дітьми. За дослідженням, яке проводилось Всесвітнім банком «Жінки, бізнес та закон», в якому названі країни, яким вдалося у 2019 році досягти гендерної рівності. Їх шість: Швеція, Бельгія, Данія, Франція, Латвія та Люксембург.

Мета публікації – дослідити політичну активність жінок в Україні [1].

Нами проаналізовані кількісні показники політичної активності жінок в Україні. В основу **методики** розрахунку рівності/нерівності жінок і чоловіків було взято один із індексів Глобального звіту про гендерний розрив, політичний (всього чотири індекси в ключових сферах: охорона здоров'я, освіта, економіка та політика). Показники за статтю в демографічній статистиці вважаються базовими. Ми маємо зауважити, що в класичному вигляді при аналізі кількісних показників, має вказуватися можливий відсоток погрішності, або ступень репрезентативності, тобто достовірності. В нашому дослідженні показники точні, враховуючи тільки математичне округлення чисел, відсотків. Отже, відсоток жінок, які брали участь у виборах президента нашої країни максимально точний, дані, що аналізуються, взяті із відкритих джерел електронних засобів масової інформації. Саме на цих кількісних показниках побудовано таблиці та графіки статті.

Кількісні показники політичної активності жінок в Україні (як уже зазначалось) виступають, маркером дієвості конституційного, трудового, майнового, сімейного права тощо.

Нами проаналізовані кількісні показники серед кандидатів на посаду президента України у період з 1991 р. по 2019 р. (Див. таблицю) Під час перших виборів президента

України (1991 р.) жінок серед кандидатів на цю посаду взагалі не було, у наступних виборах (1994, 1999, 2004 рр.) спостерігається чітка присутність однієї жінки, в 2010 р. – 4 жінки на 18 кандидатів. В 2014 р. – 2 жінки на 23 кандидати, у 2019 р. серед 39 кандидатів - чотири кандидатки. Загальна кількість кандидатів на цю посаду є рухомою. Таблиця²

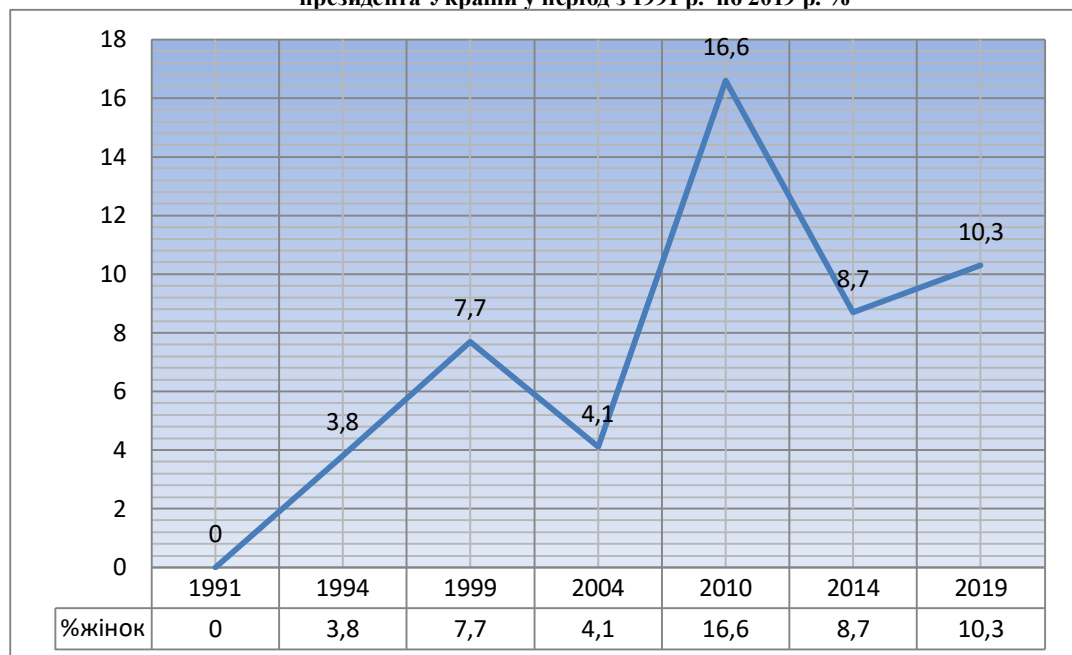
Загальна кількість кандидатів та кандидатів-жінок на посаду президента України у виборах з 1991 р по 2019 р.

роки	1991	1994	1999	2004	2010	2014	2019
загл. кільк. канд	6	26	13	24	18	23	39
серед них жінки	0	1	1	1	4	2	4

Аналізувалось співвідношення кількості кандидаток до загальної кількості кандидатів на виборах президента України у період з 1991 р. по 2019 р. % (Див. Графік 1). З 1991 р. по 1999р. спостерігається певне зростання з 0 % до 7,7 % жінок-кандидаток на посаду Президента України, потім цей показник у 2004 р. знизився до 4,1% . найбільша політична активність жінок спостерігається у 2010 р. – 16,6%, в 2014 р. цей показник упав до 8,7%, в 2019 р. він підвищився майже на 3% і становив 10,8%.

Графік²

Питома вага жінок до загальної кількості кандидатів на виборах президента України у період з 1991 р. по 2019 р. %

Таким чином, аналіз політичної активності жінок під час виборчих компаній свідчить про намагання жінок активніше реалізовувати свої права в сфері політики. Слід відмітити, що Україна за роки своєї незалежності ратифікувала цілий ряд міжнародних конвенцій. Хоча процес гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС ще не завершено.

1. Шароді Діана. Гендерна політика 2018 року в Україні <https://freeradio.com.ua/genderna-politika-2018-roku-v-ukraini/>

2. Таблицю 1 : складено за матеріалами: Президентские выборы на Украине (1994) [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1_\(1994\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1_(1994)) Президентские выборы на Украине (1999) [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F_\(1999\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F_(1999)) Президентские выборы на Украине (2004) [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1_\(2004\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1_(2004)) Президентские выборы на Украине (2010) [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1_\(2010\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1_(2010)) Президентские выборы на Украине (2014) [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9FD0%BD%D0%B5_\(2014\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9FD0%BD%D0%B5_(2014)) Президентские выборы на Украине (2019) [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0\(2019\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0(2019)) Режим доступу [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0\(2019\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0(2019))